

(A-15)

SARDAR PATEL UNIVERCITY No. of Printed Pages : 02

S.Y.B.A (External) Examination

Tuesday 16 April 2019

Time: 02:00 p.m. To 05:00 p.m

SAN – 203 SANSKRIT Lit – Paper -III

अभिज्ञानशाकुन्तलम् / शदबोधशतक

कुलगुणः १००

प्र-१. नीचेनामांथी गमे ते त्रएानो अनुवाए करे.

(१५)

(१) मुक्तेषु रश्मिषु निरायतपूर्वकाया ।

निष्कमपचामरशिखा निभृतोर्ध्वकर्णाः ।

आत्मौद्वैतरपि रजोभिरलङ्नीया

धावन्त्यमी मृगजवाक्षममेयेव रथ्याः ॥

(२) स्निग्धं वीणितमन्यतोडपि नयने यत्प्रयन्त्या तया
यातं यच्च नितम्बयोर्गुरुतया मन्दं विलासाविव ।
मा गा इत्युपरुद्धया यदपि सा सासूयमुक्ता सखी
सर्वं तत्किल मत्परायणमहो कामी स्वतां पश्यति

(३) किं तावद् व्रतिनामुपोढतपसां विध्वैस्तयो दूषितं
धर्मारण्यचरेषु केनचिदुत प्राणिष्वसच्चेष्टितम् ।
अहोस्वित प्रसवो ममापचरितैर्विष्टम्बिती वीरूधा-
मित्याढबहुप्रतकर्म परिच्छेदाकुलं मे मनः ॥

(४) स्तनन्यस्तोशीरं शिथिलितमृणालैकवलयं
प्रियायाः साबाधं किमपि कमनीयं वपुरिदम् ।
समस्तापः कामं मनसिजनिदाधप्रसरयो-
नेतुग्रीष्मस्यैवं सुभगमपराद्धं युवतिषु ॥

(५) आनाध्रातं पुष्पं किसलयमलूनं कररूहे-
रनाविदरत्नं माघु नवमनास्वादितरसम् ।
अरवण्डं पुण्यानां कलमिव च तद्रपमनधं
न जाने भोत्कारं कमिह समपस्थास्यति विधिः ॥

अथवा

प्र-१. नीचेनामांथी ओष्ठपण त्रए संदर्भ समाजावो.

(१५)

(१) जृम्भस्व सिंह दन्तांस्ते गणचिष्ये ।

(२) शिवास्ते पन्थानः सन्तु ।

(३) अनिर्वर्णनीय परकलत्रम् ।

(४) अर्थो हि कन्या परकीय एव ।

(५) भो भोराजन् आश्रममृगोडयं हन्तव्यो न हन्तव्यः ।

प्र-२. कालिदासनुं जवन, समय अने कृतिओ वएावो.

(२०)

अथवा

प्र-२. अभिज्ञान शाकुन्तलनुं मूण जएावी कवि कालिदासे करेला हेरइरो जएावो.

(२०)

(1)

(१.१.०.)

प्र-३. टूंकनोंध लभो गमे ते वे

- (१) अमरबाधा प्रसंग
- (२) शकुंतलानुं पात्रालेखन
- (३) पुत्रपिंड पालन व्रत
- (४) दुर्वासानो शाय

प्र-४. नीचेनामांथी कोठपण त्रण श्लोकनो अनुवाद करो.

(१५)

(१) लभते सिकतासु तैलमपि यत्नतः पीडयन्

पिबेच्च मृगतृष्णिकासु सलिलं पिपासार्दितः ।

कदाचिदपि पयंतजछशवि शविषाणमासादयेतः

न तु प्रतिनिविष्टमूर्खजनचितमाराधयेत ॥

(२) दाक्षिण्यं स्वजने दयां परजने शाढ्यं सदादुर्जने

प्रीतिः साधुजने नयो नृयजने विद्वज्जनेष्णावार्जवम् ।

शौर्यं शत्रुजने क्षमा गुरुजने नारीजने धूर्तता

ये चैव पुरुषाः कलासु कुशलास्तोष्वेव लोकस्थितिः ॥

(३) जाढ्यं धियो हरति सिञ्चति वाचि सत्यं

मनोव्रतिं दिशति पापमपाकरोति ।

चेतः प्रसादयति दिक्षु तनोति कीर्तिं

सत्सङ्गतिः कथय किं न करोति पुंसाम् ॥

(४) केयुरा न विभुषयन्ति पुरुषं हारा न चन्द्रोज्ज्वला

न स्नानं न विलेपनं न कुसुमं नालङ्कृता मूर्धजाः ।

वाप्येका समालङ्करोति पुरुषं या संस्कृता धार्यते

क्षीयन्ते खलु भूषणानि सतं वाग्भूषणं भूषणम् ॥

(५) तृष्णां छिन्दि, भज क्षमां जहि मदं, पापे रतिं मा कृथाः

सत्यं ब्रुहयनुयाहि साधु पदवीं सेवस्व विद्वज्जनान् ।

मान्यान्मानय, विद्विषोडप्यनुनय, प्रच्छादय स्वान्गुणान्

कीर्तिं पालय, दुःखिते कुरु दयामेतत्सतां लक्षणम् ॥

अथवा

प्र-४. नीचेनामांथी कोठपण त्रण संदर्भ समाजवो.

(१५)

(१) विद्याविहिनः पशुः ।

(२) सेवाधमः परमगहनो योगिनामप्यगम्यः ।

(३) यं यं पश्यति तस्य तस्य पुरतो मा बृहि दीनं वचः ।

(४) सत्सङ्गतिः कथय किं न करोति पुंसाम् ।

(५) कुत्स्याः स्युः कुपरीक्षका हि मणयो चैरर्धतः पातितः ।

प्र-५. अर्तृहरिनुं श्रवण, समय अने कवन वर्णवो.

(२०)

अथवा

प्र-५. मुक्तकनी व्याख्या आपी नीतिशतकनुं मुक्तक काव्य तरीके मूल्यांकन करो.

प्र-५. नीचेनामांथी कोठपण अक टूंकनोंध लभो.

(१०)

(१) विद्या प्रशंशा

(२) सभ्यन प्रशंशा

(2)